

GÖTEBORGS UNIVERSITET
PSYKOLOGISKA INSTITUTIONEN

**Ungdomars upplevelser av oombedda
sextingmeddelanden**

Ella Fadai

Examensarbete 30 hp
Psykologprogrammet
PM 2519 Vårtermin 2019

Handledare: Carolina Lunde

Ungdomars upplevelser av oombedda sextingmeddelanden

Sammanfattning. Syftet med föreliggande studie var att undersöka hur 14-åriga ungdomar resonerar kring upplevelser av oombedda sextingmeddelanden (bilder och videoklipp med sexuellt innehåll, skickade via mobiltelefoner och internet). Vidare undersöktes även ungdomars resonemang kring betydelsen av kön i relation till oombedda sextingmeddelanden. 12 fokusgruppsintervjuer analyserades med hjälp av tematisk analys. Studiens huvudresultat indikerade att ungdomar upplever att oombedda sextingmeddelanden har blivit normaliserade och existerar inom ramen för ojämlika maktförhållanden mellan avsändare och mottagare. Djupt inrotade könsroller påverkar hur dessa förhållanden upplevs av tjejer respektive killar. Resultatet motiverade till att på olika sätt verka för att öka ungdomars medvetenhet om ojämlika maktförhållanden i oombedd sexting och förebygga att sådana uppstår genom att be om samtycke innan man skickar sextingmeddelanden.

Att producera och skicka bilder och videoklipp med sexuellt innehåll via mobiltelefonen och internet - sexting - har de senaste åren fått stor uppmärksamhet i populärkultur och media och dagens unga är väl bekanta med fenomenet (Engvall, 2015). Inom forskning har begreppet sexting kommit att få en rad skilda definitioner (Walker, Sanci, & Temple-Smith, 2013). Att skicka eller ta emot bilder eller videoklipp med sexuellt innehåll, via mobiler eller över internet är den mest vedertagna definitionen av ordet sexting i forskningssammanhang (Cooper m fl, 2016) och därför den som kommer att användas inom ramen för föreliggande uppsats. Inom forskningssammanhang är sexting ännu ett relativt nytt fenomen och det har gjorts få kvalitativa studier på området (Burén, 2018; Walker, S., Sanci, L., & Temple-Smith, M., 2013). Inga studier har tittat på hur ungdomar upplever det att ta emot bilder och videoklipp som kommer utan förvarning eller förfrågan från avsändaren – hädanefter benämnda som ”oombedda sextingmeddelanden” (Cooper m fl, 2016). Ett sådant exempel är så kallade dickpics, det vill säga bilder på det manliga könsorganet (Abrahamsson & Norlin, 2018), vilket på senare år har varit ett omtalat fenomen i media. Att ungdomar idag funderar mycket på hur de ska hantera denna, och andra typer av oombedda sextingmeddelanden, har även framkommit i en nyligen publicerad rapport (Umo, 2019). Denna uppsats syftar därför till att studera ungdomars upplevelser av oombedda sextingmeddelanden.

Enligt Statens medieråd (2017) konsumerar svenska barn och ungdomar idag mindre traditionella medier såsom TV och film, och använder i allt högre utsträckning nyare medier (som mobiltelefoner och surfplattor) för mediekonsumtion. Tillgången till medieteknik bland barn och ungdomar i åldrarna mellan 9-18 år är idag nästan 100% (Statens medieråd, 2017). Nittiotvå procent av ungdomar i dessa åldrar använder sociala medier. Denna stora ökning i såväl tillgång som användning av nya medier har gjort att sexuell interaktion ungdomar emellan också har spridit sig från att utspela sig inom världen offline, till att även ske på olika arenor online.

Utifrån ett utvecklingsperspektiv kan sexting bland ungdomar i tidiga tonåren ses som en möjlighet att utforska och utöva sin sexualitet. En av de största utvecklingsuppgifterna under tonåren är att etablera den vuxna sexualiteten (Wrangsjö & Winberg, 2006), då individen ställs inför att kroppen förändras i och med puberteten. En del i den sexuella utvecklingen under tonåren innefattar att prova sig fram i olika beteenden och

därigenom utforska sexualiteten (Berg, 2009). Hur individen väljer att göra detta är starkt påverkat av olika sociala och kulturella normer. Dessa normer kretsar bland annat kring kroppsideal och sexuell läggning, där heterosexualitet utgör en stark norm (Berg, 2009). Tonåren är också en period i livet då ungdomen arbetar för att bli en självständig individ (Lippman & Campbell, 2014), en process vilken hör samman med en ökad kamratinvolvering och en minskad familjeinvolvering (Brown & Larson, 2009 refererad till i Lippman & Campbell 2014). Under denna tid förändras ofta ungdomars medieanvändning (Lippman & Campbell, 2014). Kamrater och media blir viktiga informationskällor då tonåringen tenderar att söka sig längre och längre bort från föräldrarna. Forskare menar att kamrater, och framförallt media, ger ungdomar uppfattningen om att sexting är något som "alla gör", vilket långt ifrån stämmer (Ward, 2003). Lenhart (2009) fann i en studie att ca 15% av alla ungdomar skickar eller tar emot meddelanden och endast 4% skickar själva meddelanden med sexuellt explicit innehåll. Eftersom ungdomar anses starkt påverkade av signaler från sin omgivning, finns en tänkbar risk med att de uppfattar olika sextingbeteenden som mer normaliserade än vad de faktiskt är. Möjligen skulle det kunna innebära att de engagerar sig i sextingbeteenden som de kanske inte hade engagerat sig i annars.

Vad gäller specifikt oombedda sextingmeddelanden går det att göra en parallell till sexuellt ofredande på nätet (Walker m fl, 2016). Vissa feministiska författare menar att teknologins utveckling och de sociala medierna har gett människor nya plattformar till att begå sexualbrott (Powell 2010, refererad till i Walker m fl, 2013). Att skicka bilder och videoklipp med naket eller sexuellt innehåll till någon som inte har bett om det kan dömas i rätten som sexuellt ofredande (Brå 2017:41). Sexuellt ofredande är en vanlig typ av sexualbrott som ungdomar som grupp löper en högre risk att utsättas för i jämförelse med andra åldersgrupper (Magnusson & Häggström-Nordin, 2009). Riskerna för unga med sexting och oombedd sexting bör därför uppmärksammas och har likaså till övervägande del gjorts i tidigare studier om sexting (Cooper m fl, 2016).

Frågan är emellertid om ett av vuxenvärlden applicerat riskperspektiv är det bästa sättet att angripa hur ungdomar upplever oombedd sexting. Är avsikten med oombedd sexting bland ungdomar i regel att kränka eller hota? En fråga väcks också här om ungdomar kan finna njutning i att motta sextingmeddelanden trots att de inte gett sitt samtycke till det. Av vilka faktorer är den njutningen isåfall villkorad? Ett ensidigt riskperspektiv på sexting riskerar innebära att vi går miste om djupare förståelse för sexting som fenomen. Denna kunskap kan vi bara få reda om vi undersöker hur sexting upplevs av ungdomar själva. Dagens ungdomar växer upp med nya medier och ny teknologi (Prensky, 2001). Prensky (2001) menar att den generation vuxna som sedan barndomen inte har vuxit upp med Internet har i sin tur kommit att bli så kallade "digitala invandrare", genom att de inte förstår sig på det digitala landskapet lika väl som den yngre generationen. Den äldre generationens roll som "invandrare" och den yngre generationens roll som "infödda" innefattar att dessa två grupper idag har olika sätt att kommunicera, och ta in information. Detta menar Prensky (2001) innebär att ungdomar har ett tolkningsföreträde vad gäller den digitala världen. Att försöka förstå ett digitalt fenomen som sexting blir således än mer rimligt att göra utifrån ungdomars egna perspektiv.

Tidigare studier som fokuserat på sexting mer generellt och inte på oombedda sextingmeddelanden, har indikerat att kön spelar en betydande roll vad gäller upplevelser av såväl skickandet som mottagandet av sexting (Búren, 2018; Cooper m fl, 2016).

Burén (2018) skriver att tjejer som sextar oftare bedöms negativt, medan killar bedöms mer positivt. En annan studie har visat att stereotypa könsroller dikterar killars sexuella beteenden som mer impulsiva och tjejers som mer återhållsamma (Petersen & Hyde, 2010). Lippmann m fl (2014) har tidigare funnit att tjejer bedöms fatta fel beslut vare sig de väljer att sexta eller inte. Ungdomar verkar ha en föreställning om att killar har ett större utbyte av sexting och fler positiva känslor kopplade till att sexta än vad tjejer har (Walker m fl, 2013). Killar anses också uppleva ett större gruppsyck från andra killar att sexta. Det verkar som att det inom sexting, liksom för sexualitet i stort finns fler förväntningar på flickors beteenden än för pojkars. Dessa fynd motiverar till ett fokus på kön när sexting studeras.

Teoretisk utgångspunkt

Då tidigare studier har indikerat att sociala och kulturella normer påverkar hur ungdomar relaterar till sexting ligger ett i grunden socialkonstruktionistiskt perspektiv nära till hands för att söka förstå ungdomars resonemang kring upplevelser av att motta oombedda sextingmeddelanden. I diskussionsdelen av denna uppsats kommer scriptteorin att användas i syfte att analysera det resultat som framkommer av studien. Scriptteorin utvecklades av forskarna Gagnon och Simon (2005). Modellen har varit betydelsefull för forskning på just ungdomar och sexualitet (Berg, 2009). Teorins huvudsakliga antagande är att allt socialt beteende är ”manussatt”, det vill säga att människor har internaliserat konstruerade scheman (script) för hur man ska bete sig i relation till andra människor. Dessa script formas av det sociala och kulturella sammanhang i vilka individen befinner sig. Scripten börjar läras in tidigt i livet och med tiden upplevs de mer och mer som en del av självet snarare än som socialt och kulturellt betingat (Gagnon & Simon, 2005). För att förstå hur ungdomar resonerar kring upplevelser av oombedd sexting, utifrån scriptteorin, kan man ställa sig frågorna: *vad är oombedd sexting, när och hur* görs det och slutligen *varför* gör man det (Berg, 2009). Svaren på dessa frågor menar scriptteorin bestäms av det samhälle, kultur och religion, men också av den situation, relation och individuella aspekter som omringar individen (Berg, 2009). Man tänker sig att framförallt övergripande sociala och kulturella script har en betydande inverkan på ungdomar då de befinner sig i början av sin sexuella utveckling och därför ännu inte besitter så många sexuella erfarenheter (Berg, 2009). Vidare tänker man sig att ju fler sexuella erfarenheter individen får desto större chans att ett mer personligt sexuellt script formas. Ju mindre utrymme individen har att få olika sexuella erfarenheter, desto mer format kommer ens script bli av kulturella eller interpersonella värden (Berg, 2009). Scriptteorin kan alltså hjälpa oss att förstå vilka upplevelser av oombedd sexting som blir möjliga för olika ungdomar, och vilka upplevelser som blir möjliga för killar respektive tjejer.

Syfte och frågeställningar

Att ungdomars vardag på internet inbegriper att få oombedda sextingmeddelanden, till exempel i form av dickpics, skickade till sig utan att ha bett om sådana verkar

stå klart (Burén & Lunde, 2018). Likaså har man konstaterat att sexting generellt verkar vara ett könat fenomen (Burén & Lunde, 2018). Hittills har dock inga studier specifikt undersökt hur ungdomar resonerar kring upplevelser att få sextingmeddelanden som de inte frågat efter. Denna uppsats övergripande syfte var därför att undersöka hur ungdomar resonerar kring upplevelser av att ta emot oömbedda sextingmeddelanden och vidare hur de resonerar kring kön i relation till oömbedda sextingmeddelanden. Två frågeställningar ställdes:

1. Hur resonerar ungdomar kring upplevelser av oömbedda sextingmeddelanden?
2. Hur resonerar ungdomar kring betydelsen av kön för upplevelsen av oömbedda sextingmeddelanden?

Metod

Deltagare

Till grund för denna uppsats ligger kvalitativ data i form av fokusgruppsintervjuer. Dessa genomfördes inom ramen för forskningsprojektet OWN YOUR BODY (Burén & Lunde, 2018) vid Psykologiska institutionen, Göteborgs universitet.

Deltagarna till studien rekryterades via en högstadieskola i Västsverige. Skolan är en av flera högstadieskolor som tidigare varit involverad i ovannämnt forskningsprojekt. Skolan tillhörde en landsbygdskommun och var belägen i kommunens centralort. Alla elever i kommunen gick i skolan, vilket ger argument för att den socioekonomiska sammansättningen i skolan var blandad.

Totalt deltog 54 ungdomar, 30 tjejer och 24 killar, i åldrarna 14-15 år i fokusgruppsintervjuer. Deltagarna fördelades i totalt 12 fokusgrupper om 3-5 personer.

Genomförande

Fokusgruppsintervjuerna genomfördes under hösten 2017. Deltagare till respektive fokusgrupp rekryterades genom att skolan internt tillfrågade elever i årskurs 8 om att delta i fokusgruppsintervjuer om sexting. Föräldrar behövde bara ge sitt samtycke till de ungdomar som var under 15 år gamla. De ungdomar som svarade ja fick sedan veta när och var deras gruppintervju skulle äga rum, samt hur lång tid intervjuerna skulle ta i anspråk. Varje deltagare fick information om att intervjuerna skulle hållas av forskare från Göteborgs Universitet, utan lärare närvarande.

Intervjuerna gjordes i könssegrerade grupper då det fanns en tanke om att vissa av deltagarna skulle kunna uppleva frågorna i intervjun som känsliga att diskutera med någon från motsatt kön närvarande. En manlig forskare intervjuade grupperna med killar och en kvinnlig forskare intervjuade grupperna med tjejer. Vid varje intervju fanns även en assisterande forskare närvarande. Innan varje intervju blev deltagarna informerade om studiens syfte. I enlighet med forskningsetiska riktlinjer information deltagarna även om att deltagande var frivilligt, kunde avbrytas när som helst och att det som sades un-

der intervjuerna endast skulle komma att analyseras av personer involverade i projektet. Intervjuerna spelades in i sin helhet. Intervjuerna tog mellan 45-120 minuter. Intervjuguiden som användes var semistrukturerad och innehöll frågor om deltagarnas tankar kring olika aspekter av sexting. Följdfrågor ställdes för att följa upp deltagarnas samtal och/eller för att stimulera fortsatt diskussion.

Efter avslutad intervju gavs alla deltagare möjlighet att kommentera studien och ställa frågor till intervjuaren. De fick också information om vart de kunde vända sig om de hade frågor. Deltagarna fick en biobiljett som tack för sin medverkan.

Material

De frågor som primärt ämnades analyseras var en sektion av intervjuguiden som handlade om att *ta emot* oombedda sextingmeddelanden. Dessa frågor löd:

Vad tänker ni om det här, att man får bilder skickade till sig utan att man bett om det? Hur vanligt tror ni att det här är (att man får sextingbilder/videoklipp skickat till sig utan att man bett om det)?

Hur tror ni att det känns om man får sextingbilder skickade till sig som man inte bad om? Är det olika beroende på vem som skickat bilderna? Hur kan det vara olika?

Tror ni att tjejer och killar upplever det på olika eller på samma sätt om de får ta ex bilder som de inte bett om? Varför tror ni att det är så?

Intervjun innehöll dock fler frågor än dessa och deltagarna talade ibland om att ta emot oombedda sextingmeddelanden även under andra delar i intervjun. Av detta skäl lästes varje intervju igenom i sin helhet, i syfte att identifiera relevant information.

Bearbetning

Alla intervjuer förutom två var redan transkriberade när jag fick materialet i hand. De resterande två intervjuerna transkriberades av mig. Transkripten analyserades sedan med hjälp av tematisk analys. Tematisk analys tillåter en detaljerad och komplex beskrivning av data (Braun & Clarke, 2006) och lämpar sig för relativt utforskade fenomen. Fokus i tematisk analys är att hitta och beskriva mönster i data. Eftersom ungdomars upplevelser av att få oombedda sextingmeddelanden är ett utforskat område och det var ovisst vilka svar som skulle framkomma passar tematisk analys uppsatsens syfte. Analysen gjordes med hjälp av dataanalysprogrammet Nvivo 12.

Analysen gjordes med en socialkonstruktionistisk epistemologi och var i huvudsak induktiv och kodningen gjordes i huvudsak på en semantisk nivå. Analysen genomfördes i enlighet med de riktlinjer som finns i Braun och Clarke (2006) och följde dessa fem steg:

1. Först lästes hela datasetet (alla intervjuer i sin helhet) igenom upprepade gånger för att skapa en bekantskap med materialet.

2. Därefter skapades huvudkategorier med studiens frågeställningar som utgångspunkt och all data som innehåll material till frågeställningarna kodades in under respektive frågeställning. Denna kodning gjordes på en datanära, semantisk nivå. Många koder betecknades in-vivo.

3. Sedan sorterades de skapade koderna in initiala teman och underteman. Till en början fanns många teman och underteman.

4. Därefter reviderades alla teman och underteman som framkommit. Detta steg genomfördes i två steg och här började den tolkande delen av analysen. Först lästes alla koder inom respektive tema igenom för att se om de utgjorde ett tematiskt mönster eller inte. De som gjorde det fick vara kvar. Här togs teman med otillräcklig eller motsägelsefull data bort. Vissa teman slogs ihop och bytte namn. Efter det lästes hela datasetet igenom ytterligare en gång för att se om de utkristalliserade temana passade in i materialet som helhet. Här gjordes också ytterligare kodning av data som hade missats i tidigare kodningssteg.

5. Till sist definierades och namngavs temana slutgiltigt. Temanamnen valdes med syfte att i så hög grad som möjligt vara en syntes av undertemana.

Resultat

Innan resultatet presenteras bör det påpekas att även om deltagarna svarade på frågor om *oombdda* sextingmeddelanden, gick de ibland även över till att tala om sexting mer övergripande. Detta innebär att resultatet innehåller resonemang både om att både skicka och att ta emot sextingmeddelanden, såväl önskade som oönskade, förväntade och oväntade, samt att det ibland var svårt att skilja dessa resonemang åt. Resultatet kan således ibland också innehålla resonemang kring att skicka sextingmeddelanden.

Namnen i citaten är fiktiva och könsneutrala, eftersom könstillhörighet på deltagarna inte analyserades. Intervjuaren benämns i citaten som ”Int”.

Tabell 1

Teman och underteman för hur ungdomar resonerar kring upplevelser av att ta emot oombedda sextingmeddelanden

<u>Tema</u>	<u>Undertema</u>
1. Oombedd sexting har blivit normaliserat	<i>1.1 Det är vanligt, enkelt och lockande</i> <i>1.2 Man har blivit mer och mer avtrubbad</i>
2. Oombedd sexting blir oftast ett maktutövande	<i>2.1 Det känns fel, stötande och farligt</i> <i>2.2 Det finns inte tillräckligt mycket tillit till avsändaren</i> <i>2.3 Det skapar förväntningar och skam hos mottagaren</i>

Tema 1: Oombedd sexting har blivit normaliserat

Detta tema handlar om att skickande av oombedda sextingmeddelanden upplevdes ha blivit mer och mer vanligt och därför börjat normaliseras. Deltagarna beskrev detta med att det kan "komma en bild helt plötsligt", framförallt via olika sociala medier som till exempel Snapchat eller Instagram. I kölvattnet av vad deltagarna beskriver som en ökande normalisering av oombedda sextingmeddelanden talar de också om en följande avtrubbning. När de resonerar kring orsaker till den upplevda ökningen och normaliseringen nämns en högre grad av anonymitet på internet som orsak till att man gör saker som man inte hade vågat göra i den så kallade verkligheten. Vidare fanns indikationer på att deltagarna upplever krav och förväntningar både från sig själva och omvärlden på hur ungdomar bör hantera oombedda sextingmeddelanden. Till sist var känslor av skuld och skam kopplade till normaliseringen av oombedda sextingmeddelanden.

1.1 Det är vanligt, enkelt och lockande. I dessa uttalanden kan man läsa in att deltagarna resonerade kring varför oombedda sextingmeddelanden förekommer är att det är enkelt och lockande att ta kontakt med kända såväl som okända människor via sociala medier. Här refererade deltagarna ibland till oombedd sexting genom att tala om att den ökade anonymiteten på nätet gör att man vågar utsätta båda sig själv och andra för större risker, samt till sexting generellt genom att uttrycka att det kan vara en spännande och lockande aktivitet, då sexting kan vara ett enkelt sätt att söka kontakt med någon person man gillar. I utdraget redan uttryckte en deltagare tankar om att ungdomar skickar oombedda sextingmeddelanden både för att man vågar utsätta sig själv för större risker och för att man ser potentiella möjligheter med den oombedda sextingen:

Aden: Jag tror det är ganska vanligt ja, med tanke på, på internet känner man sig annorlunda för, jag tror inte nån hade gått ut i korridoren och bara dragit med sig nån in på toan och bara dragit ner byxorna, men på internet så är det liksom, där får man helt annan liksom nivå av anonymitet. Så då känns det liksom som att ”nä men den här personen gillar jag lite grann, så den här kanske jag kan skicka till och se vad jag får för respons tillbaka. Kanske hen gillar mig också.

1.2 Man har blivit mer och mer avtrubbad. Deltagarna beskrev här med egna erfarenheter att de tidigare kunde reagera med starka känslor som upprördhet eller rädsla på ett oombett sextingmeddelande. Numera menade deltagarna att de har drabbats av en slags avtrubbning i förhållande till oombedda sextingmeddelanden. Uttalandena uttryckte en distans till sextingmeddelandena och att det snarare än att väcka starka känslor av ilska eller rädsla mest ansågs tröttsamt att bli drabbad. Vissa deltagare talade också om att man ”stänger av” och håller känslorna för sig själv, som ett sätt att hantera händelsen.

Tema 2: Oombedd sexting blir oftast ett maktutövande

Detta tema illustrerar att diskussionen kring hur oombedda sextingmeddelanden upplevs överlag klingade negativt. Här inryms både dogmatiska påståenden om att oombedd sexting helt enkelt är fel, samt mer djuplodande resonemang kring skeva maktrelationer mellan avsändare och mottagare. Denna maktobalans ansågs uppstå både i att själva handlingen att skicka en bild eller video med sexuellt innehåll utan att be om samtycke i sig blir ett maktutövande, och även i att avsändaren ofta ansågs vara någon mycket äldre eller okänd person. I ett avsevärt mindre antal fall refererades oombedda sextingmeddelanden till i positiv bemärkelse. Då rörde det sig om att det fanns ett samtycke eller en tillit mellan den som skickar och den som tar emot meddelandena.

2.1 Det känns fel, stötande och farligt. Det fanns hos deltagarna ofta en allmän uppfattning om att sexting generellt och att skicka oombedda sextingmeddelanden, är fel eller konstigt. Mottagaren ansågs ofta ofrivilligt försättas i ett plötsligt tillstånd av osäkerhet, obehag och oförstånd. När diskussionen fördjupades talade deltagarna om att det är att utsätta mottagaren för rädsla, hot och exploatering att skicka oombedda sextingmeddelanden. Det diskuterades också att det att skicka sextingmeddelanden till någon utan att den har gett sitt samtycke implicit blir ett slags maktutövande där man säger till den andre: “jag kan göra detta mot dig utan att du kan stoppa mig”:

Kim: Man kan ju anta att dom flesta som skriver det till folk är ju äldre, det här att dom ska ta din oskuld och så. Men jag tror inte asså yngre som, jag tror inte det är många som skriver så aggressivt när man är lika gammal. Det känns inte som det i alla fall. För då är man ungefär på samma level liksom [...]

Michele: Det kanske är en stor anledning varför avsändaren, den som skickar det eller hotar oftast är äldre. Och om man vet att man kan gå på en yngre och liksom man blir lättare eller vad man ska säga.

2.2 Det finns inte tillräckligt mycket tillit till avsändaren. Den dominerande negativa upplevelsen av oombedd sexting handlade om att det oftast inte fanns tillräckligt med tillit mellan avsändare och mottagare för att oombedd sexting skulle kunna uppskattas. Detta visades sig genom en mindre andel uttalanden om att oombedda sextingmeddelanden kan uppskattas i vissa fall. I dessa fall menade deltagarna att det kunde vara något som stärker bandet mellan två personer som är tillsammans eller kära genom att öka tilliten och attraktionen mellan parterna. En förutsättning för en positiv upplevelse av oombedd sexting verkade alltså vara att båda måste samtyckt till att sexta eller att det fanns en outtalad tillit mellan parterna. Detta kan översättas till att det råder någon slags jämlikhet parterna emellan. Om tillit eller samtycke inte finns, upplevs sextingen som ett maktutövande, eftersom man vet var man har den andra. I några få uttalanden verkade dock tillit och samtycke inte spela en lika avgörande roll. Här talade deltagarna om att man kunde vara road av att få oombedda sextingmeddelanden skickade till sig enbart för att man tycker om bilderna och känner sig bekräftad. Nedanstående citat illustrerar hur deltagarna talar om tillit i relation till oombedd sexting:

Alex: Jag antar att det beror liksom på hur ärlig personen är tillbaka mot den, om man liksom, om det är någon man kan lita på så antar jag att de inte börjar sprida ut massa, så [...]

Aden: Det beror väl lite på liksom vem personen är, om det är en nära vän när liksom man är, typ, på g, nära liksom förhållande eller så. Eller så kanske man är i ett förhållande, då känns det väl kanske liksom trevligt eller så [...]

2.3 Det skapar förväntningar och skam hos mottagaren. Som en förlängning av den osäkerhet ett oombett sextingmeddelande kunde skapa (se även tema 2.1) och bristen på tillit och samtycke (se tema 2.2) uttrycktes även förvirring och farhågor kring avsändarens förväntningar med meddelandet. Deltagarna talade ofta om en känsla av krav på att skicka en bild tillbaka när man får ett sextingmeddelande. Dessa förväntningar verkade härledas till gruppsytryck bland kamrater, reella hot från den som tar sexuell kontakt, samt inre föreställningar om att det bör ske ett slags ömsesidigt utbyte mellan parterna. I relation till detta verka oombedda sextingmeddelanden kunna väcka starka känslor av skam och skuld hos mottagaren. Följande citat illustrerar hur detta kunde beskrivas:

Navid: Jag hade skämts bara jag hade fått en bild, fast det är också konstigt att man gör det, och det ska man inte heller behöva göra. Asså, för det känns liksom som det är ens eget fel på nåt sätt, men det är det ju inte.

Deltagarna tyckte vidare att ungdomar bör ha strategier för att skydda sig från oombedda sextingmeddelanden. Dessa strategier inbegriper bland annat att ha ett så kallat privat konto på sociala medier (så att personer som inte är väl med en inte har möjlighet att initiera kontakt) och att inte lägga till okända personer. De uttryckte också att man bör tänka på hur man presenterar sig själv och vad man sänder ut för signaler. Detta beskrev deltagarna bland annat genom att säga att man kanske inte ska vara nära människor som man inte kan lita på, inte ge positiv förstärkning om någon skickar en sextingbild eller vara allmänt oförsiktig. Internet beskrevs som en farlig plats där information lätt kan spridas. Utdraget nedan illustrerar detta:

Valdis: Men också så att, att man liksom, man hamnar ju där; asså att man får de här liksom nudesen eller sådär; man hamnar ju liksom där av en anledning också, att man kanske inte är så jätte-
Texas: Försiktig.

Tabell 2

Teman och underteman för hur ungdomar resonerar kring betydelsen av kön för upplevelsen av oombedda sextingmeddelanden

<u>Tema</u>	<u>Undertema</u>
3: Killar får utforska sin sexualitet i ett friare rum	<i>3.1 Oombedd sexting blir mer laddat för tjejer än för killar</i> <i>3.2 Killar och tjejer är till sin natur olika</i>
4: Killar har och tar makten	<i>4.1 Tjejer måste vara försiktiga</i> <i>4.2 Killar kan ta för sig</i>

Tema 3: Killar får utforska sin sexualitet i ett friare rum

Detta tema innefattar resonemang kring att sexuella handlingar laddas med olika innebörder för killar respektive tjejer och att detta påverkar hur killar och tjejer relaterar till oombedd sexting. Tydligast i deltagarnas resonemang var att killar ansågs kunna ha ett mer avslappnat förhållningssätt till oombedd sexting medan tjejer ansågs hamna i mer komplexa ställningstaganden vid mottagandet av ett oombett sextingmeddelande. Killars "naturliga" roll verkade dessutom mer tydlig i form av att de uppmuntras av sin omgivning till att engagera sig i sexting. Tjejer roll beskrevs mer diffust, då dömande attityder från omgivningen verkade finnas oavsett hur de engagerade sig i sexting.

3.1 Oombedd sexting blir mer laddat för tjejer än för killar. Här menade deltagarna att oombedd sexting för killar verkade upplevas relativt neutralt och normalt, och ibland också var ett förväntat beteende att ägna sig åt. För tjejer däremot verkade oombedd sexting vara mer laddat med värderingar och normer och väcka fler funderingar kring hur man ska agera. Deltagarna uttryckte att en kille som får oombedda sextingmeddelanden kan tycka att det är häftigt eller inte reagera med så starka känslor, medan en tjej oftare kan bli rädd och känna sig äcklad. Några gånger talade deltagarna om att killar upplever press från kamrater att skicka oombedda sextingmeddelanden. Det handlade ofta om att det kunde anses häftigt att som kille få nakenbilder tillbaka av de tjejer man skickat till. Deltagarna resonerade vidare kring att tjejer både kunde bli stämplade som horor eller slampor om de engagerade sig i sexting, men att de också kunde bedömas som häftiga. Nedanstående citat illustrerar en diskussion om att det blir mer laddat för en tjej att engagera sig i sexting:

*N: Typ att det är mer normalt för en kille att skicka än för en tjej [flera håller med] så reagerar alla asmycket när det är en tjej som skickar.
T: Ja skulle tjejen, eller asså skulle en tjej sagt så skulle de typ bara "fan va konstig du är" typ, fast killarna skulle bara "fan va fräck du är".
Int: Menar ni att, om jag har rätt då, menar ni att tjejer dömer hårdare då, är det så ni menar? [flera instämmer]*

3.2 Killar och tjejer är till sin natur olika. Detta var ett mindre förekommande undertema men som ändå stod ut lite i resultatet. Det fanns en uppfattning om att det är fler killar som skickar oombedda sextingmeddelanden till tjejer för att den kvinnliga kroppen rent utseendemässigt är mer attraktiv än den manliga. Det faktum att kvinnor har bröst och rumpa sågs som något som gör män upphetsade, mer benägna att sexta och uppleva positiva aspekter av oombedd sexting. Det framstod som att deltagarna upplevde att denna skillnad i attraktivitet mellan könen beror på att det "bara är så" och att män och kvinnor är biologiskt och genetiskt olika. I relation till detta uttrycktes att män och killar till sin natur är mer vårdslösa, sexfixerade och impulsstyrda. Tjejer ansågs vara mer eftertänksamma och inkännande. Dessa egenskaper menade deltagarna återspeglas i hur killar och tjejer sextar. Att killar är mer impulsstyrda och fixerade vid sex ansåg deltagarna vara anledningen till att killar (enligt deltagarnas uppfattning) oftare är de som initierar sexting genom att skicka, eller be en tjej att skicka bilder/videoklipp. Som kontrast till detta uttryckte en del deltagare att synen på män och killar som bland annat vårdslösa och farliga är en osann bild som vuxenvärlden, media och normer har skapat. Ibland kom de in på att tala om att denna bild har lärts in och reproduceras av både kvinnor och män. Bilden av kvinnor som attraktiva förklarades dock inte på detta sätt. Följande utdrag illustrerar bilden av tjejer som till sin natur mer attraktiva än killar:

*Robin: Det kanske e liksom bröst och sånt på tjejer, typ såna där grejer. Om du förstår?
Nilo: Det finns säkert, men jag har nog aldrig hört talas om en, jag har aldrig hört en berättelse eller nånting om en tant eller en kvinna som sitter hemma vid en dator och skickar sms till en tjej eller en pojke. Jag tror inte...
Varför vet jag inte... Säkert för att folk tycker tjejer är mer attraherande.*

Tema 4: Killar har och tar makten

Den maktobalans deltagarna talade om redan vid frågorna som handlade om upplevelser av att motta oombedda sextingmeddelanden återfanns när de resonerade kring betydelsen av kön i relation till oombedd sexting. Här nämndes maktobalans i såväl implicita termer - till exempel av att tjejer anses bli "rädda" eller "oroliga" av oombedd sexting - som i explicita, i form av att de uttalat nämnde att oombedda sextingmeddelanden är ett medel för män att utöva makt över kvinnor. Deltagarna resonerade även kring att både killar och tjejer har funnit sig i dessa roller och att det är enklast att följa sin tilldelade roll. Rollerna innebär att tjejer oftast blir underordnade killar i sexting och därför måste skydda sig mot våld och negativa omdömen.

4.1 Tjejer måste vara försiktiga. Deltagarna resonerade ofta om en upplevelse av att tjejer känner sig hotade om de får ett oombett sextingmeddelande, medan killar oftare kan få positiva känslor som glädje eller upphetsning. Upplevelsen av hot menade

deltagarna kunde böttna i en rädsla för att bli utsatt för våld av män eller killar, men också hårt dömande attityder från såväl killar som tjejer. Nedan följer ett utdrag som illustrerar att tjejer upplevs mer utsatta i sexting:

Mika: Det känns som att tjejer måste typ vara säkrare innan de skickar nånting men killar kan liksom, det första de gör är att de skickar en bild, såhär utan att ens känna människan innan. [flera håller med]

Deltagarna uttryckte också ett ökat uppmärksammande av mäns maktutövande och våld mot kvinnor i media, bland annat i och med rörelser som #metoo. Denna uppmärksamhet menade de dels är bra på grund av en ökad medvetenhet hos både tjejer och killar. En negativ följd ansåg de har blivit att man både indirekt och direkt säger åt kvinnor och tjejer att vara försiktigare. Utdraget nedan handlar om en upplevelse av att tjejer blir tystade, rädda och skygga av att motta oombedda sextingmeddelanden. Det finns också en inkännande komponent i detta citat, som handlar om en önskan från tjejers håll att uppfylla förväntningar på hur killar vill att tjejer ska vara:

Noelle: Och allt det här på nyheterna som vi pratade om, det är ju inte överdrivet heller. Allt detta händer ju i samhället, men jag tycker ändå det är så himla tråkigt att det ska vara så att tjejer ska gå och vara tysta och skygga. (...) vi ska kunna vara självsäkra och inte låtsas vara osäker, bara för att det verkar som att det är så killarna vill ha det.

4.2 Killar kan ta för sig. Detta undertema funderar som en balanserade motpart till föregående undertema. Det utgjordes av olika föreställningar om att killar är de som skickar flest oombedda sextingmeddelanden och som njuter av det. Deltagarna talade explicit om att män alltid har velat ha makten, alltid har tagit makten och inte är beredda att självmant släppa den ifrån sig till kvinnor. Det verkade som att killar anses ha lättare för att ta för sig än tjejer på flera olika sätt. Nedan följer ett utdrag där två deltagare talar om hur ett oombedd sextingmeddelande kan vara ett sätt för killar att utöva makt:

Kim: Jag tror väl också att anledningen varför killar tar det första steget är väl mest för vad du sa, det här med dominans. Asså, "jag kan visa det här och du kommer inte, asså, jag kan göra vad jag vill typ. Så det tänker jag är varför dom gör det. [...]

Chris: Asså, man hör mycket om våldtäkter och så och liksom jag tror att... Speciellt män blir väldigt påverkade och känner att de också vill visa en sorts dominans. Och det blir mer och mer i dagens samhälle, att män försöker ta mer ställning, fast att vi kämpar emot jämställdhet, så blir det lätt att dom tar för sig mycket.

Diskussion

Huvudresultaten av denna studie var att ungdomarna resonerar kring oombedda sextingmeddelanden som normaliserat och vanligt och något som de flesta på något sätt har varit i kontakt med. Upplevelserna av oombedd sexting var i de flesta fall negativ hos ungdomarna. En ibland medveten (det vill säga att deltagarna såg att avsändaren hade ett övertag i form av till exempel ålder eller kön), ibland omedveten (att oombedd sexting helt enkelt bara "kändes" fel) maktobalans mellan avsändare och mottagare ver-

kade spela en betydande roll för denna upplevelse. I diskussionen kring betydelsen av kön i relation till sexting framkom att ungdomar gör tydlig skillnad mellan hur de tror att killar respektive tjejer upplever oombedda sextingmeddelanden. Denna skillnad kunde också kopplas till en upplevd maktobalans könen emellan. Ibland kunde upplevelsen av att motta oombedda sextingmeddelanden ses som positiv. I dessa fall var det tydligt att den oombedda sextingen inte blev ett uttryck för maktutövande utan skedde på mer eller mindre jämlika villkor.

Deltagarna i studien talade om att de har vant sig vid att ta emot oombedda sextingbilder och videoklipp. De uttryckte en avtrubbnings och avsaknad av åtgärder utöver att "försöka glömma det". På nätet verkar det bli mer okej att blotta sitt kön för någon utan att den andra personen har gett sitt samtycke. Detta resultat ger stöd åt den inledande tesen i denna uppsats om att risken att beteenden som inte hade accepterats i verkligheten tillåts på nätet ökar om unga upplever oombedd sexting som vanligt. Det verkar som att gränserna för vad som är rätt och fel i den "verkliga" världen har förskjutits på internet. Sexuella ofredanden via nätet anmäls sällan (Lind, 2016), vilket gör det svårare att se allvaret i och komma till rätta med problemet. Kanske behövs fler uppmaningar till ungdomar att anmäla oombedda sextingmeddelanden om de upplevs som ett ofredande.

Eftersom teknologin rör sig bortom gränser för tid och rum finns inte samma möjligheter att skydda sig mot övergrepp och kränkningar som det gör i offlinevärlden. Det kanske på vissa sätt är svårare för unga idag att gå igenom tonåren och samtidigt förhålla sig till den ständigt föränderliga teknologin. Möjligheten att blockera och anmäla ett konto finns redan på de flesta sociala medier. Ur ett psykosocialt perspektiv blir inte det mest önskvärda att ungdomar ska lära sig att "skylas" sig på internet i analogi med att inte gå ut på gatan med för kort kjol. Snarare kanske ungdomar i skolan behöver få lära sig om adekvata gränser och respekt på internet. Ungdomar skulle bättre kunna vägledas i sin analys och hantering av oombedda sextingmeddelanden genom att använda sig av de frågor som togs upp i inledningen av denna uppsats: *Vem skapade detta meddelande, vilka normer och värderingar döljs i meddelandet och varför sändes det?* Detta sätt att tänka kan hjälpa ungdomar att se onlinevärlden som en verklig arena där samma normer som offline utspelar sig, och att de gränser som tydligare existerar i verkligheten också bör finnas på nätet.

Deltagarna hade en generell uppfattning om att den som skickar oombedd sexting oftast är någon äldre eller okänd person vilket verkade bidra till den genomgående negativa bilden av oombedda sextingmeddelanden. Ungdomarna kunde uppleva oombedda sextingmeddelanden som positiva när relationen mellan parten som skickar och tar emot upplevs jämlik. Detta resultat ger indikationer på att oombedd sexting i teorin har potentialen att vara lustfyllt och spännande förutsatt att mottagaren inte känner sig utsatt eller hotad. Ibland handlade resonemangen kring den negativa bilden av oombedd sexting om att vuxna och media dikterar att det är farligt att engagera sig i sexting. Kanske har den dominerande riskdiskursen kring farorna med sexting (Cooper, 2016) bidragit till en negativ attityd i förhållande till oombedd sexting bland ungdomar. Isåfall skulle det spekulativt kunna förhindra att oombedd sexting och sexting generellt får vara en del av en hälsosam sexuell utveckling om det sker med tillit, jämlikhet och samtycke. Vuxenvärlden och media behöver kanske ta ett större ansvar i att nyansera diskussionen kring sexting och se aktiviteten mer som ett sexuellt beteende bland andra. Det skulle kanske

också kunna ta bort en del av den skam som vissa deltagare upplevde fanns relaterad till att mottaga oombedd sexting. Vidare kanske det skulle kunna göra det lättare för ungdomar att tala med vuxna och vänner om sina erfarenheter av oombedd sexting.

Resultatet visade att maktdynamiker som har med kön att göra spelar en stor roll för ungdomars upplevelser av oombedda sextingmeddelanden. Deltagarna uttryckte att killar har lättare för att se fördelarna med sexting och tjejer lättare för att se nackdelarna. Sexuella script grundade i djupt förankrade normer kring maskulinitet och femininitet har skapat förväntningar på hur kvinnor och män ska förhålla sig till varandra i en sexuell interaktion (Wiederman, 2005). I de traditionella könsrollerna förväntas män ta en beslutsam roll, vara aggressiva och prestera sexuellt (Gilfoyle & Wilson, 1992, refererad till i Wiederman 2005). Wiederman (2005) menar vidare att det är kvinnans ansvar att begränsa sex till en ”adekvat” nivå för både mannen och kvinnan. De script som har att göra med kvinnans könsroll möjliggör det för männen att vidmakthålla ett ohämmat och fritt förhållningssätt till sex. Detta skulle kunna ge en förklaring till varför deltagarna uttryckte att tjejer som mottar oombedda sextingmeddelanden från killar blir rädda och känner skam oavsett killens avsikt. Makten killar utövar på tjejer blir till synes något som sker på ett omedvetet plan. Dickpics blir på ett sätt logiskt när de ses som en samtida manifestation av mäns våld mot kvinnor som vi sett genom alla tider och som kvinnor lärt sig att reagera försvarsmässigt på. Sexting blir inte lika lekfullt för tjejer och kvinnor för att de i sin könsroll helt enkelt inte har samma utrymme att vara lekfulla. Mellan tjejerna och killarna uppstår alltså en dynamik där killens frihet förutsätter tjejens ofrihet. Ett enkelt verktyg, att fråga den andre om den vill ha en sextingbild eller om den vill skicka en sextingbild, skulle kunna hjälpa ungdomar att förhindra att ”oskyldig” sexting blir en brottslig handling eller ett maktutövande.

Viktigt att också framhålla från denna studie är att trycket på killar från kamrater och media att uppfylla kraven för en dominant mansroll. Detta kan innebära en press till att anta en aktiv och positiv ståndpunkt i förhållande till oombedda sextingmeddelanden. Det är lätt att fördöma eller göra narr av någon som skickar en dickpic, men de roller som killar och män förväntas ta i samhället och vad dessa uppmuntrar till behöver också uppmärksammas, av både kvinnor och män. Detta skulle kunna göra diskursen kring oombedd sexting mer djuplodande och nyanserad.

Ett mindre, men intressant fynd relaterat till kön var att tjejers kroppar och specifikt vissa kroppsdelar refererades till som till sin natur sexuellt attraktiva och upphetsande. Killars kroppar benämndes aldrig på detta sätt, men däremot beskrevs killar som mer sexfixerade. Det är inte en nyhet att den kvinnliga kroppen sexualiseras mer än den manliga (Fredrickson & Roberts, 1997). Dessa ungdomar var ganska medvetna om könsroller och feminism men resonerade om kvinnokroppen på ett tämligen essentialistiskt sätt. Spekulativt hade de nyligen talat mycket om #metoo-rörelsen i skolan men kanske inte lika mycket om objektifiering av kvinnokroppen. Tidigare studier har funnit kopplingar mellan mediaanvändning, internaliserade skönhetsideal och sexualisering av kroppen bland unga tjejer (Vandenbosch & Eggermont, 2012). Förändringarna av kvinnokroppen under puberteten anses göra tjejer i tonåren mer medvetna om sina egna kroppar och därmed mer sårbara för att självobjektifiera den (Fredrickson & Roberts, 1997). Eftersom tjejers kroppar verkar utsättas för en ökad granskning och värdering av både de själva och omgivningen kan man ställa sig frågan hur unga tjejers relation till sina kroppar påverkas av, och påverkar deras upplevelser av sexting.

I undertemat ”Killar och tjejer är till sin natur olika” och undertemat ”Tjejer måste vara försiktigare” gestaltades att deltagarna ansåg att tjejer har en mer eftertänksam, inkännande och ansvarstagande hållning i förhållande till oombedda sextingmeddelanden. Vissa av deltagarna talade om att den ökade uppmärksamheten från massmedia och vuxenvärlden kring sexualbrott på nätet har bidragit till att tjejer känner skam när de mottar oombedda sextingmeddelanden. I en tidningsartikel i DN om Dickpics (Letmark, 2017) intervjuades en utredare vid Brottsförebyggande rådet om hur man kan resonera kring de rättsliga föreskrifterna när man får en dickpic:

*“Om man chattat med en man som man aldrig har träffat på en dejsida, och han plötsligt skickar en dickpic:
– Då handlar det om vad man får för känsla. Är syftet att flirta eller känns det som om den har skickats för att kränka? I det sista fallet ska man utgå från att anmäla.” (Letmark, 2017)*

I detta citat kan det utläsas att det är avsändarens syfte som avgör om mottagaren ska anmäla den oombedda sextingbilden eller inte. Om syftet med dickpic:en var att initiera en romantisk kontakt spelar det ingen roll om mottagaren blev kränkt, enligt företrädaren för Brottsförebyggande rådet. Om man antar att mottagaren av en dickpic oftast är kvinna, vilken roll uppmanas kvinnan då att ta? Hon uppmanas ta den ansvarstagande, inkännande rollen, den som sätter gränser. Och mannen får vara den sexuellt initiativtagande, och drivande, den gränslösa. Det kanske viktigaste budskapet i detta är att kvinnans upplevelse inte verkar vara det väsentliga, utan snarare att mannens intention inte blir missförstådd. Detta exempel går i linje med hur ungdomarna i föreliggande studie resonerade kring kön i förhållande till oombedda sextingmeddelanden och passar in på de feminina och maskulina script Gagnon och Simon (2005) beskriver.

Metodbegränsningar

En möjlig grund till feltolkning av intervjufrågorna är sättet frågorna var formulerade i intervjuguiden. Frågorna är formulerade för att undersöka hur man upplever det att få sexting man inte har ”bett om”. Denna formulering skulle kunna tolkas som att man de facto inte vill ha meddelandena överhuvudtaget. Därför kanske deltagarna i större utsträckning svarade utifrån en negativ uppfattning jämfört med om frågorna hade ställts annorlunda, till exempel “Hur tror ni att man känner när man får ett oombett sextingmeddelande?”. Det finns en nyansskillnad i denna formulering som eventuellt mer skulle kunna fånga in interaktion mellan två parter som känner varandra eller ingår i en relation.

Syftet med att använda fokusgruppsintervjuer som studiemetod var att de unga deltagarna i studien skulle känna sig så bekväma som möjligt med att prata om sexting. Gruppformatet gjorde emellertid att diskussionerna ibland inte blev så lika djuplodande som de hade kunnat bli. Detta skulle kunna bero på att dynamiken i grupperna gjorde att vissa ungdomar inte kände sig bekväma att uttrycka sig. Detta är i sig ett intressant resultat som säger något om hur ungdomarna pratar om oombedd sexting och skulle kunna analyseras separat. Ett sätt att få mer personliga och djuplodande resonemang från deltagarna skulle kunna vara att genomföra enskilda intervjuer med ungdomar.

En annan svårighet med denna analys var som tidigare nämnts att hålla isär när deltagarna talade om sexting som ett generellt fenomen, att skicka sexting och att ta emot oombedd sexting. Detta kanske inte är så oväntat då det går att tänka sig att det finns processer i både skickandet och mottagandet av sextingmeddelanden som överlappar varandra. Framtida studier kan eventuellt ha en metodologisk fördel av att fokusera på sexting som ömsesidig aktivitet.

En annan viktig metodbegränsning i och med att deltagarna delades in i grupper om killar respektive tjejer var att deltagarna troligen övergripande utgick ifrån heterosexuella relationer i sina svar. Vidare stötte denna dikotoma indelning inte på problem, då ingen deltagare valde att benämna sig själv som icke-binär. Att möjligheten till att rapportera en annan könsidentitet än kille eller tjej inte fanns i intervjun resulterade kanske i att ingen deltagare gjorde det, eller att de som hade önskat göra det inte deltog.

Ett metodval som gjordes var att inte analysera könsskillnader i materialet. När man läser resultatet av denna studie är det möjligt att man funderar över om både killar och tjejer har talat om samma teman, hur mycket killar och tjejer nämner respektive tema och om de pratar om varje tema på samma sätt. Det vore intressant att ta reda på detta med tanke på de tydliga skillnader som fanns i hur deltagarna diskuterade kön. En fördel med den könssegregerade indelningen av deltagarna att det är lätt att i vidare studier på samma material analysera om den som uttalar sig är kille eller tjej. En sak man till exempel hade kunnat undersöka vore om det övervägande var killar som diskuterade positiva upplevelser av att motta oombedda sextingmeddelanden, eftersom deltagarna upplevde att killar oftare upplever oombedd sexting positivt. Vidare vore det också relevant att titta på hur andra grupper än heterosexuella personer använder och upplever sexting. Utifrån denna studies resultat kring att tjejer får utforska sin sexualitet via sexting i ett smalare rum kan det tänkas att utrymmet blir ännu snävare för homo-, bi- och transpersoner.

Konklusion

Oombedd sexting bör inte ses ett problem i sig. Problemen uppstår i de ojämlika maktrelationer mellan män och kvinnor, äldre och yngre, som utspelar sig via sexting. Tonåringar är starkt påverkbara av sin sociala omgivning (referens). Kamrater, vuxna, sociala medier och nyheter spelar sannolikt en stor roll i hur ungdomar ser på oombedda sextingmeddelanden och sexting som fenomen. Vuxna, skola och media har således också makt att påverka ungdomars synsätt och attityder i positiv riktning. En större medvetenhet kring maktrelationer och normer kan utveckla ungdomars kritiska tänkande i relation till oombedda sextingmeddelanden och sexting. Likväl en större medvetenhet kring hur tjejers och killars sexualitet och kroppar framställs i bland annat populärkultur och media skulle kunna inkorporeras i skolans undervisning. Denna kunskap, man skulle kunna kalla den för mediamedvetenhet (Magnusson & Häggström-Norlin, 2009) är oumbärlig i en tid där ungdomar spenderar stor del av sin tid på internet.

Denna uppsats har visat att upplevelser av oombedda sextingmeddelanden, samt hur ungdomar resonerar kring kön i relation till oombedda sextingmeddelanden, är starkt påverkade av hur maktdynamiken mellan avsändare och mottagare uppfattas. Djupt inrotade sociala och kulturella värden påverkar hur man upplever denna dynamik.

Resultatet av studien motiverar till att nyansera forskningen kring sexting till att i mindre utsträckning handla om faror och risker och samtidigt uppmana ungdomar att anmäla oombedda sextingmeddelanden om de upplevs som ett ofredande. Istället för att försöka förhindra ungdomar från att engagera sig i sexuell interaktion på nätet skulle de kunna uppmuntras till att utöva samtycke. Detta i syfte att förhindra att "oskyldig" oombedd sexting blir en brottslig handling eller ett maktutövande. I framtiden kanske sexting kan vara en del av ett tryggt och hälsosamt sexuellt utforskande, för både killar och tjejer.

Referenser

- Abrahamsson, C. & Norlin, J. (2018). *Från Platon till Dickpics. En kvalitativ studie om det sociala fenomenet dickpics*. Kandidatuppsats, Mittuniversitetet. Hämtad 2019-04-26 från: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1231470/FULLTEXT01.pdf>
- Berg, L. (2009). *Hur blir unga sexuella aktörer? En konstruktionistisk förklaringsmodell*. I C. Magnusson & E. Häggström-Nordin (red:er.), *Ungdomar, sexualitet och relationer*, s. 33-50. Lund: Studentlitteratur.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). *Using thematic analysis in psychology*. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2003). *Kriminalstatistik. Anmälda brott*. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Burén, J. (2018). *Sexting among adolescents*. Licentiatuppsats, Göteborgs universitet. Psykologiska Institutionen.
- Burén, J., & Lunde, C. (2018). *Sexting among adolescents: A nuanced and gendered online challenge for young people*. *Computers in Human Behavior*, 85, 210-217. Hämtad 2019-05-24 från: [doi:http://dx.doi.org.ezproxy.ub.gu.se/10.1016/j.chb.2018.02.003](http://dx.doi.org.ezproxy.ub.gu.se/10.1016/j.chb.2018.02.003)
- Cooper, K, Quayle, E, Jonsson, L & Svedin, CG (2016). *Adolescents and self-taken sexual images: A review of the literature*. *Computers in Human Behavior*, vol. 55, pp. 706-716. DOI: 10.1016/j.chb.2015.10.003
- Fredrickson, B. L., Roberts, T-A. (1997). *Objectification Theory: Toward Understanding Women's Lived Experiences and Mental Health Risks*. *Psychology of Women Quarterly* 21(2):173-206 Hämtad 2019-05-21 från: https://www.researchgate.net/publication/258181826_Objectification_Theory_Toward_Understanding_Women's_Lived_Experiences_and_Mental_Health_Risks
- Gagnon, J. & Simon, W. (2005). *Sexual Conduct; The social Sources of Human Sexuality*. Chicago: Aldine Publishing Company.
- Lenhart, A. (2009). *Teens and sexting: How and why minor teens are sending sexually suggestive nude or nearly nude images via text messaging*. Hämtad från: <https://www.pewinternet.org/2009/12/15/teens-and-sexing/>.
- Letmark, P. (2017-11-22). *Därför skickar män dickpics, och därför lockas inte kvinnor av dem*. Dagens Nyheter. Hämtad 2019-05-13 från: <https://www.dn.se/nyheter/nyheter-hem/darfor-skickar-man-dickpics-och-darfor-lockas-inte-kvinnor-av-dem/>
- Lind, S. (2016-11-22) *Åklagaren: Det är ett brott*. SVT Nyheter. Hämtad 2019-05-14 från: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/aklagare-om-dickpics>

- Lippman, J. R., & Campbell W. (2014). *Damned If You Do, Damned If You Don't...If You're a Girl: Relational and Normative Contexts of Adolescent Sexting in the United States*, *Journal of Children and Media*. Hämtad från: <http://dx.doi.org/10.1080/17482798.2014.923009>
- Magnusson, C., Häggström-Nordin, E. (2009). *Ungdomar, sexualitet och relationer*. Studentlitteratur AB, Lund.
- Petersen J.L., Hyde J.S. (2010). *A meta-Analytic Review of research on gender differences in sexuality*. *Psychological Bulletin* 2010, Vol. 136, No 1, 21-38. Hämtad 2019-05-26 från: <http://humanbehaviors.free.fr/References%20-%20Articles/A%20meta-analytic%20review%20of%20research%20on%20gender%20differences%20in%20sexuality,%201993-2007.pdf>
- Prensky, M. (2001). *Digital Natives, Digital Immigrants. On the Horizon*. MCB University Press, Vol. 9 No. 5, October 2001. Hämtad från: <https://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf>
- Ungdomsstyrelsen, Umo (2019). Pressmeddelande: *Unga har fler frågor om att skicka nakenbilder*. Hämtad 2019-01-25 från: <http://www.mynewsdesk.com/se/umo/pressreleases/unga-har-fler-fraagor-om-att-skicka-nakenbilder-2824773>.
- Vandenbosch, L., & Eggermont, S. (2012). *Understanding sexual objectification: A comprehensive approach toward media exposure and girls' internalization of beauty ideals, self-objectification, and body surveillance*. *Journal of Communication*, 62(5), 869-887. doi:<http://dx.doi.org.ezproxy.ub.gu.se/10.1111/j.1460-2466.2012.01667.x>
- Walker, S., Sanci, L., & Temple-Smith, M. (2013). Sexting: Young women's and men's views on its nature and origins. *Journal of Adolescent Health*, 52(6), 697-701. doi:<http://dx.doi.org.ezproxy.ub.gu.se/10.1016/j.jadohealth.2013.01.026>
- Ward, L. M. (2003). *Understanding the role of entertainment media in the sexual socialization of American youth: A review of empirical research*. *Developmental Review*, 23, 347-388. doi:10.1016/s0273-2297(03)00013-3
- Wiederman, M. W. (2005). *The Gendered Nature of Sexual Scripts*. *The Family Journal*, 13(4), 496-502. <https://doi.org/10.1177/1066480705278729>
- Wrangsjö, B. & Winberg Samuelsson, M. (2006). *Tonårstid*. Stockholm: Natur och kultur.